

tä asiaan. Tutkimus antaisi myös tietoja kaukoliikenteen tarpeista tulevaisuudessa. Paikallisliikenteen linja-autoasemakysymyksiä oli tutkittu lisäksi mm. Rautatien ja sen ympäristön liikennejärjestelyjä koskevan asian yhteydessä. Linja-autoasemakysymys liittyi myös metron rakennussuunnitelmiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 721 §).

Metrotoimikunta

Metron rakentamistyöt. Kaupunginvaltuus-

to oikeutti metronsuunnittelutoimikunnan käyttämään v:n 1966 talousarvioon metron rakentamistöiden suunnitteluun merkitystä määrärahaa yhteensä 396 000 mk sellaisten Porvoontien ja Viikintien risteuksen rakennustyölle aiheutuvien lisäkustannusten maksamiseen, jotka johtuivat tietyöhön kuulumattomien metroradan leikkaus- ja pengerrystöiden suorittamisesta ja tietyön yhteydessä tieramppien D ja E paikkeilla olevalla mahdollisen metroradan osalla (8.3. 210 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalaitoksen tekemään dipl.ins. Vilho Rantapihlan kanssa laitoksen suunnittelu-päällikön 31. pl:aan kuuluvan viran palkkauksesta sopimuksen siten, että hänelle saatiin maksaa 2 893.30 mk/kk 1.4. lukien, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (22.3. 258 §).

Piirtäjän viran järjestely, eräiden virkojen nimikkeiden muuttaminen ja eräiden virkojen lakkauttaminen (8.2. 126 §, 19.4. 319 §, 6.9. 631 §, 18.10. 773 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Liikennemaksutaksan muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan tuontitavarain taulukkoa 1.4. lukien. Muutos koski tullitariffin nimikkeiden ryhmän muuttamista murtoraudan osalta (8.3. 195 §, kunn. as. kok. n:o 26).

Öljyvahinkojen torjumisesta aiheutuneet toimenpiteet. Satamalautakunta ilmoitti kaupunginhallitukselle v. 1966 joutuneensa poistamaan runsaasti öljyä Herttoniemen öljysatamasta sekä Katajanokan kanavasta ja sen suulta Eteläsatamassa. Lautakunnan käytettäväksi oli mainitunlaisten töiden suorittamista varten merkitty 4 000 mk. Kun ky-

symyksessä oli melko suuri öljyvuoto, jonka poistaminen merestä vaati nopeita ja tehokkaita toimenpiteitä, oli kaupunginhallitus kehottanut lautakuntaa tehostamaan työtä öljyn poistamiseksi. Suoritettujen toimenpiteiden kokonaiskustannukset olivat 404 561 mk, josta määrästä kaluston hankintoihin oli käytetty 74 898 mk ja korvauksia oli peritty 170 000 mk, joten määrärahan ylitys olisi 231 000 mk. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan ylittämään v:n 1966 talousarvioon ko. tarkoitusta varten merkityä määrärahaa 231 000 mk:lla. Samalla kaupunginvaltuusto totesi, että kaupunginhallituksen tarkoituksena oli kehottaa revisiovirastoa tutkimaan satamalaitoksen toukokuussa 1966 tapahtuneen öljyvuodon johdosta suorittamista toimenpiteistä aiheutuneet kysymykset sekä edellytti, että asiassa kiireellisesti suoritettaisiin kaikinpuolinen selvitys, joka esitettäisiin kaupunginvaltuustolle. Suorittamansa tutkimuksen perusteella revisiovirasto oli todennut satamalaitoksen kustannukset öljyvahinkojen poistamisesta v. 1966 syntyneen katastrofitilanteen vaatimiksi ja kaluston hankinnat välttämättömiksi öljyvahinkojen torjumista varten. Kaupunginvaltuusto katsoi revisioviraston suo-

rittaman tutkimuksen riittäväksi selvitykseksi satamalaitoksen v. 1966 suorittamista ko. toimenpiteistä ja niiden kustannuksista (8.3. 209 §, 6.9. 622 §).

Vapaavaraston laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti tehdä valtioneuvostolle hakemuksen oikeuden saamisesta Helsingin kaupungin vapaavaraston laajentamiseen (ks. v:n 1966 kert. s. 71) satamarakennusosaston 16.1. päivätyn piirustuksen osoittamalla tavalla. Valtioneuvosto päätti myöntää kaupungille oikeuden laajentaa vapaavaraston aluetta käsittämään piirustukseen merkityn, 23 342 m²:n suuruisen alueen kuitenkin siten, että uusi varastoalue erotetaan muusta tullialueesta samanlaisella tai vastaavalla aitauksella kuin entinenkin sekä että varastonpitäjä rakentaa alueelle tullihallituksen tarpeelliseksi harkitsemat tullitilat (8.3. 197 §, 4.10. 730 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti esittää valtioneuvostolle, että Helsingin kaupungin vapaavaraston käyttämisestä kannettavista maksuista annetun asetuksen 1 § sekä 4 §:n 1 ja 2 momentti muutettaisiin 1.4. lukien. Merkittiin tiedoksi, että tasavallan presidentti oli 24.2. tekemällään päätöksellä antanut asetuksen ko. maksuista annetun asetuksen muuttamisesta (11.1. 26 §, 22.3. 251 §, kunn. as. kok. n:o 23).

Lautta- ja konteinerisataman rakentaminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1965 komitean tutkimaan kaupungin satamien kehittämisen suuntaviivoja. Komitea keskittyi ensinnä käsittelemään lautta- ja konteineriliikenteen sijoituspaikkaa koskevaa asiaan kiireellisyyden vuoksi. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti hankki komitea lausunnot kahdelta ulkomaiselta lauttasatamakysymyksiin perehtyneeltä insinööri-toimistolta sekä vertailevan lausunnon dipl. ins. Hans Grassl'ilta lautta- ja konteinerisataman perustamisesta Nihtisaareen tai Jätkäsaareen. Komitean käytössä oli myös ollut laitoksen tilaama lausunto Nihtisaaren lauttasatamasuunnitelmasta. Lautta- ja kon-

teinerisataman sijoittamista koskevassa osamietinnössään komitea ehdotti, että mainittu satama rakennettaisiin Länsisatamaan, että Länsisatamaa varten laadittaisiin yleis- ja käyttösuunnitelma huomioon ottaen lautta- ja konteinerisataman sijainti, että sataman suunnittelua varten asetettaisiin toimikunta, johon valittaisiin myös liikenteenharjoittajien edustajia, että lauttaliikenteen harjoittajien kanssa tehtäisiin sopimukset lauttasataman käyttämisestä, että lähivuosien talousarvioihin sisällytettäisiin riittävät määrärahat tarkoitusta varten sekä että Ruoholahden tienoon ja Länsisatamaan johtavien väylien liikenneatkaisujen toteuttamista kiirehdyttäisiin. Mietintöön liittyi kolme eriävää mielipidettä. Satamalautakunta esitti mietinnöstä antamassaan lausunnossa, että Sompa—Nihtisaaressa laajennettaisiin lauttasatamaa huomioon ottaen liikenne- ja kehityksen aiheuttamat vaatimukset liittäen niihin myös rautatielauttapaikan rakentamisen; että satamarakennusosastolla laadittaisiin viipymättä yksityiskohtainen suunnitelma laajennusten toteuttamiseksi, jonka tarkastuksen suorittaisi satamalautakunta; ja että suunnitelmia laadittaessa oltaisiin kiinteässä neuvottelukokouksessa sataman käyttäjien ja heidän järjestöjensä kanssa; että satamalaitos kiinnittäisi jatkuvasti riittävää huomiota seutukaavasunnitelmiin satamatoimintaa ja lauttaliikennettä koskevilta osilta. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti, että Sompa—Nihtisaaressa laajennetaan lauttasatamaa satamalautakunnan satamakomitean mietinnöstä antamassa lausunnossa esitettyjen suuntaviivojen mukaisesti (8.11. 821 §, khn mtö n:o 12).

Hankinnat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen 6.7. tekemän päätöksen satamalautakunnan oikeuttamisesta tilaamaan 400 m³:n suuruinen pohjaluukkuproomu (20.9. 700 §).

Rakennustyöt. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään v:n 1965

1. Kaupunginvaltuusto

talousarvioon satamien rakennuksia varten merkitystä määrärahasta käyttötarkoitusta muuttaen enintään 80 000 mk Länsisataman varastorakennuksen L 3 katon uusimisesta aiheutuvia kustannuksia varten (22.3. 261 §).

Nihdin lauttasataman rakentamista varten v:n 1966 talousarvioon merkitystä osamäärärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, myönnettiin enintään 135 000 mk Sompasaaren väliaikaisen lauttasataman rakentamista varten, 150 000 mk lautta- ja konteinerisataman sijaintipaikkaa koskevien tutkimusten aiheuttamien kustannusten suorittamista varten (11.1. 41 §) sekä enintään 35 000 mk Sompasaaren varastorakennuksen S 1 kylmävarastohallin lämmityslaitteiden hankkimista varten (6.9. 674 §).

Kertomusvuoden talousarvioon Katajanokan uuden varastorakennuksen ja matkustajatilojen rakentamista varten merkitystä määrärahasta myönnettiin enintään 300 000 mk Sompasaaren varastorakennuksen S 2 perustan rakentamista varten sekä enintään 220 000 mk Katajanokan vientivarastossa sijaitsevien matkustajatilojen korjaamiseen (6.9. 677 §).

Luonnospöytäkirjojen hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä satamarakennusosaston 4.2.1966 ja 12.1.1967 päivättyt Länsisataman varastorakennuksen L 6 luonnospöytäkirjat sekä satamarakennusosaston piirustuksista n:o 11175—11178 ilmenivät Sompasaaren varastorakennuksen S 2 luonnospöytäkirjat (7.6. 453 §, 8.11. 822 §).

Alueiden vuokraaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Sempalin Oy:lle yhtiön anomukseen liittyvästä, 18.2. päivätystä asemapiirroksista ilmenevät, n. 2 440 ja 2 890 m²:n suuriset alueet Herttoniemen satama-alueelta siten, että yhtiölle täten sekä kaupunginvaltuuston v. 1952 tekemän päätöksen perusteella vuokratun alueen yhteispinta-ala on n. 10 330 m² ja siten, että viimeksi mainittu alue vuokrataan yhtiölle 31.8.1982 saakka perusvuosivuokrasta 1.60 mk/m² indeksi-

ehdoin »lokakuu 1951 = 100» sekä sillä ehdolla, että yhtiö luopuu muusta osasta satamalautakunnan v. 1964 tekemällä päätöksellä yhtiölle vuokrattua aluetta (7.6. 454 §).

Teboil Oy:lle päätettiin vuokrata Herttoniemen öljysatama-alueella sijaitseva n. 26 000 m²:n suuruinen varastoalue satamarakennusosaston 4.7. päivätyn piirustuksen osoittamalta paikalta ajaksi 1.10.1967—31.3.1977 perusvuosivuokrasta 2.50 mk/m² indeksiehdoin »lokakuu 1951 = 100» ja siten, että yhtiöltä peritään alueesta vuokraa ainoastaan sen kulloinkin käyttämän alueen osalta, kunnes kaupungin toimesta on täytetty ja tasattu koko vuokrattava alue sekä muutoin tavanmukaisilla vuokraehdoilla (6.9. 635 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan pidentämään Teboil Oy:n 1.3. päättyneet vuokraoikeudet Herttoniemen öljysataman I korttelissa sijaitseviin 2 000 ja 8 274 m²:n suuruisiin alueisiin 31.3.1977 saakka, 2.50 mk/m² perusvuosivuokrasta indeksiehdoin »lokakuu 1951 = 100» sekä muuten entisiin vuokraehdoin (8.3. 196 §).

Maakaapeliin asentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti antaa suostumuksensa Ello Oy:lle maakaapeliin asentamiseen satama-alueelle Kellosaaren rannassa yhtiön 7.1. päivätyn piirustuksen mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

- 1) Työt suoritetaan anojan toimesta ja kustannuksella. Työpiirustus on esitettävä sähkölaitoksen hyväksyttäväksi.
- 2) Kaivamis- ja täyttämistyö suoritetaan satamarakennusosaston valvonnassa.
- 3) Sähköasennustyöt tehdään sähkölaitoksen määräysten ja ohjeiden mukaan.
- 4) Anoja vastaa kaikesta kaapeleiden asentamisesta johtuvasta rakennusaikaisesta vahingosta.
- 5) Anoja antaa työn valmistuttua satamalaitokselle ja sähkölaitokselle mahdollisimman tarkan, pysyviin kiintopisteisiin perustuvan mittapiirroksen kaapeliin sijainnista.
- 6) Lohjan Kalkkitechdas Rudus Oy vastaa kaapeliin kunnosta ja niiden mahdollisesti aiheutta-

mista vahingoista. 7) Kaapelien pitämisoikeudesta suorittaa Lohjan Kalkkitechdas Rudus Oy satamalaitokselle 30 mk:n suuruisen vuotuisen korvauksen, joka on sidottu sosiaalisen tutkimustoimiston laskemaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa perusindeksi on »lokakuu 1951 = 100». 8) Lohjan Kalkkitechdas Rudus Oy siirtää tai purkaa kaapelit kustannuksellaan, mikäli kaupunki niin vaatii (19.4. 318 §).

Merisataman raide- ja ylikäytäväjärjestelyjen keskeyttämisestä sekä satamarataa koskevista erinäisistä toimenpiteistä tekemässään aloitteessa totesivat vt Mäkinen-Ollinen ym., että kaupunginvaltuusto lähes 46 v sitten oli päättänyt kaksoisraiteen rakennettavaksi Töölön ratapihalta Ruoholahteen; että valtuusto oli hyväksynyt rakennussuunnitelman ja varannut määrärahan asian toteuttamiseksi; että kaksoisraiteen hyödyllisyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta ei ollut näinä vuosina kaupunginhallinnon piirissä esiintynyt erilaisia mielipiteitä; sekä ettei päätösvaltainen kaupungin elin ollut päättänyt, että suunnitelmasta olisi luovuttava.

Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehoitettava:

1) keskeyttämään Merisataman ratapihan laajentamisesta ja sen poikki menevän liikenteen rajoittamisesta v. 1963 tekemänsä päätöksen toimeenpano; 2) Katajanokan junaliikenteen järjestelyvaikeuksien välttämiseksi ja koska Merisatamaan sijoitettavaksi aiotun asetteluratapihan palvelutehokkuus Katajanokan junaliikenteen järjestelyvaikeuksia silmällä pitäen on heikko, ryhtymään toimenpiteisiin lisäraiteen sijoittamiseksi Katajanokan laiturien välittömään läheisyyteen; 3) suorituttamaan tutkimuksen siitä, mitä mahdollisuuksia on Marian ratapihan ottamiseen satamaradan käyttöön päivittäiseksi ratapiha-alueeksi, paitsi jo valmistuneen tutkimuksen mukaan Jätkä- ja Hernesaarta palvelevaksi ratapihaksi, myös Katajanokan junaliikennettä palvelevaksi ratapihaksi, sekä tekemään suoritet-

tuun tutkimukseen perustuvan esityksensä valtuustolle satamarataliikenteen kokonaisratkaisuksi sekä 4) ryhtymään toimenpiteisiin kaupunginvaltuuston satamaradan kaksoisraidetta koskevan, v. 1917 tekemän päätöksen toteuttamiseksi.

Satamalautakunta totesi rautatiehallituksen v. 1963 antaneen lausunnon, jossa todettiin, että satamarakennusosaston suunnitelman mukaisesti Merisatamaan rakennettava lisäraide oli välttämätön rautatieliikenteen hoitamiseksi nykyisiä vaatimuksia vastaavasti. Aloitteessa tehtyä esitystä oli mahdollon toteuttaa, kun otetaan huomioon rautatieliikenteen muutokset v:sta 1917 lähtien. Lautakunta yhtyi Valtionrautateiden lausuntoon. Satamaradan muuttaminen kaksiraiteiseksi liittyy uuden linja-autoaseman järjestelyihin ja toteutettaneen niiden kanssa samanaikaisesti. Satamaliikenteen kokonaisratkaisua koskevat suunnitelmat olivat satamarakennusosastossa viimeistelyvaiheessa. Uuden raiteen lisääminen Merisataman ratapihalle oli osa näistä suunnitelmista. Kun Merisataman raiteisto sijaitsee omalla puuistutusten erottamalla kaistallaan Merikadun ja Kaivopuistosta tulevan rantatien välissä, ei yhden raiteen lisääminen siihen voi muuttaa maiseman luonnetta. Marian sairaalan kohdalla oleva ratapiha tulee palvelemaan yksinomaan Länsisataman rautatieliikennettä, joten tämä ratapiha ei voi korvata missään tapauksessa Merisataman ratapihaa. Edelleen lautakunta huomautti, että kaupunginvaltuuston eri vuosina satamaradan rakentamisesta tekemät päätökset oli tehty työttömyyden lieventämistä silmällä pitäen. Investointitoimikunnan sijoitussuunnitelmassa vuosille 1962—1966 oli mainittu, että viisivuotiskautena voi tulla ajankohtaiseksi joitakin suurempia siltatöitä, kuten esim. Mannerheimintien ja Lapinlahdenkadun siltojen uusiminen satamaradan kaksiraiteiseksi rakentamisen takia. Satamaradan rakentamisesta kaksiraiteiseksi johonkin määräaikaan mennessä ei siis ollut

tehty päätöstä. Nykyiselläänkin satamarata oli välttävästi voinut hoitaa eri satamien ja rautateiden välisen tavaraliikenteen. Uuden keskustasuunnitelman mukaan tullaan kyseinen satamaradan osa siirtämään tunneliin Pohj. Rautatiekadun alle, jolloin rata rakennettaneen kaksiraiteiseksi. Kun Munkkisaa-
ren asemakaavassa on Hernesaaren niemen itäranta vahvistettu koko pituudeltaan puistoksi, saataisiin syntymään Kaivopuistosta Hernesaaren kärkeen ulottuva yhtenäinen viheralue. Lautakunta katsoi edelleen, ettei ehdotettu ratapihan uudelleen järjestely ollut esteenä Merisataman alueen järjestämiselle viihtyisäksi rantapuistoalueeksi. Kau-

punginhallitus oli 8.6. kumonnut v. 1963 (ks. s. 354) tekemänsä päätöksen sekä samalla päättänyt eräistä järjestelyistä em. kaduilla. Lisäksi kaupunginhallitus oli kehottanut satamalaitosta yhteistoiminnassa Valtionrautateiden, kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston kanssa huolehtimaan toimenpiteiden toteuttamisesta siten että Neitsytpolun jatkeena olevan tasoyli-
käytävän turvalaitteiden hankinta ja asennus suoritettaisiin Valtionrautateiden kustannuksella. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.6. 575 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat. Sähkömestareiden ja piirtäjän virkojen järjestely ja eräiden virkojen lakkauttaminen (8.2. 126 §, 5.4. 284 §, 6.9. 632 §, 8.2. 119 §, 5.4. 283 §, 19.4. 320 §, 24.5. 411 §, 6.9. 633 §, 4.10. 734 §, 8.11. 820 §, 13.12. 915 §, kunn. as. kok. n:o 149),

Teollisuuslaitosten uusien johtosääntöjen aiheuttamien virkajärjestelyjen vuoksi kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kertomusvuoden talousarviossa sähkölaitoksen käyttömenojen kohdalla suoritettua määrärahojen kustannuslajittaista osoitusta siten, että osoitus tilapäisten viranhaltijain palkkaamiseen poistetaan ja että vakinaisten viranhaltijain palkkaamiseen saadaan käyttää enintään 3 044 203 mk. Muutos aiheutui uuden johtosäännön aiheuttamasta virkojen järjestelystä (10.5. 383 §).

Hankinnat. Sähkön- ja lämmönhankintaan päätettiin käyttää ulkovalaistukseen merkitystä määrärahadista 200 000 mk, sähkönmyyntiin merkitystä määrärahadista 500 000 mk ja kaukolämmitykseen merkitystä määrärahadista 1.6 mmk (29.11. 897 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan käyttämään v:n 1966 talousarvioon erityisiä töitä varten varattua määrärahadista kertomusvuodelle siirtyneen 177 560 mk pienjänniteverkkohankintoihin (10.5. 381 §).

Voima-asetat. Kaupunginvaltuusto oikeutti sähkölaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon kaukolämmitystä varten merkitystä määrärahadista enintään 350 000 mk Suvilahden voima-asetamalla ja enintään 80 000 mk Salmisaaren voima-asetamalla suoritettaviin töihin (7.6. 489 §).

Kaupungin alueella olevien moottoriteiden valaiseminen. Kaupunginvaltuusto päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että Helsingin—Jorvaksen moottoritien sekä Tuusulan moottoritien kaupungin alueella olevien osuukien sekä Helsingin—Lahden moottoritien osuuden Koskelantie—Tattariharju valaisemisesta tehtäisiin valtion ja kaupungin kesken seuraava sopimus:

1 §.

Moottoritien valaistukseen kuuluvat ne pylväät valaisimineen, kaapeleineen ja mui-